

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΒ'.

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ 19 ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΗ 1914

ΑΡΙΘΜΟΣ 524

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΎΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ.

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΡΟΣΩΠΟΣ. 'Η τέχνη μας.

ΚΩΣΤΗΣ ΓΑΖΙΑΣ. 'Αθηναϊκῆς γραφῆς.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ. 'Υμνοι.

ΕΙΡΗΝΗ Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ. 'Ο ιδεοπλάστης
(συνέχεια).

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ. 'Ανάσταση.

Ν. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ. Μανιφέστο.

ΜΑΕΣΤΡΟΣ. «Πόλεμος ἐν Πολέμῳ».

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΤΗΣ. Θέατρα.

Γ. ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ. Τῆς Ζωῆς καὶ τοῦ 'Ονείρου(συνέχεια).

Ι. ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΣ. 'Οπου κι ἂν πῆα...

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Μεσαιωνισμός.

TRILUSSA. Μύθοι.

Κ. ΦΡΙΑΓΓΟΣ. 'Ασμία 'Ασμάτων (τέλος).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ. — Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ. — Ο,ΤΙ ΘΕ-
ΛΕΤΕ. — ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ.

ΜΕΣΑΙΩΝΙΣΜΟΙ

Ἰστέον ἀπὸ δυὸ νικηφόρους πολέμους, μᾶς ἄξιζε καὶ ἡ δίκη ποὺ ἀρχίνησε ἀπὸ τὴν Τετρά-
δῃ στ' Ἀνάπλι. Ἔτσι ἀποδείχνουμε θεοφάνερα
πὼς ἐμεῖς, ποὺ πῆγαμε νὰ λευτερώσουμε σκλάβ-
δους, εἴμαστε σκλάβοι τοῦ χειρότερου εἵδους, εἴ-
μαστε ἀνάξιοι ἀκόμα νὰ καταγγέλνουμε βουρ-
γαρισμούς, ἀφοῦ οἱ δικοὶ μας βουργαρισμοὶ κατὰ
τῆς πνευματικῆς λευτεριάς, μὲ τὸν τρόπο μάλι-
στα ποὺ ἐνεργήθηκαν, εἶναι πράγματα ποὺ ντρο-
πιάζουν κάθε λεύτερο, κάθε πολιτισμένο ἄνθρωπο.

Τὰ Βολιώτικα μασκαροκαμώματα τὰ ξέρε-
τε. Ἐνας ἐπιστήμονας νεοϊδεάτης, ποῦτυχε νά-
ναι καὶ δημοτικὸς σύμβουλος, φρόντισε νὰ ἱδρυ-
θεῖ στὸ Βόλο ἓνα σχολεῖδ γιὰ τὰ κορίτσια, ὅχι
μέσα στοὺς μουχλιασμένους τοίχους τοῦ σχολα-
στικισμοῦ, μὰ στὸν ἀνοιχτὸ ἀγέρα τοῦ δημοτι-
κισμοῦ καὶ τῆς λεύτερης σκέψης. Βρῆκε καὶ τὸν

ἄξιο συνεργάτη τοῦ καὶ τὸ σχολεῖδ πῆγανέ μιὰ
χαρά.

Μὰ ὁ μεσαιωνισμὸς ταραχτήκε. Οἱ ἀντιπρό-
σωποι τοῦ, ἓνας δεσπότης στενοκέφαλος, ἓνας
ραμολίτος ἐφετολόγιος καὶ ἓνας δημοσιογράφος
ἀσυνεῖδητος, τρεῖς συμμορίτες ἄξιοι ὁ ἓνας τοῦ
ἄλλουνοῦ, βαλθήκανε νὰ ξεθεμελιώσουν τὸ scho-
λεῖδ.

Καὶ τὸ καταφέρανε.

Καὶ δὲν περιοριστήκανε σ' αὐτό. Καταγγεί-
λανε καὶ τοὺς ἱδρυτὲς τοῦ σχολείου γι' ἄθεους,
μαλλιαροὺς, σοσιαλιστές. Καὶ ἡ καταγγελία ἔ-
πιασε. Καὶ μαζὶ μὲ τοὺς ἱδρυτὲς τοῦ σχολείου
καταγγείλανε καὶ ὅσους στὸ Βόλο ἔτυχε νὰ χου-
νε νέες καὶ φιλελεύτερες ἰδέες, ὅσους δηλ. τι-
μούσανε τὸ Βόλο, εἴτ' ἐπιστήμονες εἴτ' ἐργάτες,
καὶ τὸν παρυσιάζανε γιὰ κέντρο πολιτισμοῦ.

Κι ὅλοι αὐτοὶ σήμερα δικάζονται στ' Ἀνά-
πλι γι' ἄθεοι, γιὰ μαλλιαροί, γιὰ σοσιαλιστές.

Καὶ δὲ δικάζονται ὁ δεσπότης, ὁ ἐφετολό-
γιος καὶ ὁ δημοσιογράφος γιὰ μωροί, γιὰ κακό-
πιστοι, γι' ἀσυνεῖδητοι.

Αὐτὰ τ' ἀνάποδα γίνονται στὴν Ἑλλάδα
καὶ στίς ἡμέρες μας.

Καὶ μάλιστα ὕστερ' ἀπὸ δυὸ νικηφόρους πο-
λέμους.

Τῶν Ἑλλήνων ὁ διωγμὸς στὴ Θράκη ἀπὸ
τοὺς Τούρκους καὶ ὁ διωγμὸς τῶ νεοϊδεατῶν
Ἑλλήνων ποὺ γίνεται στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τοὺς
τρεῖς συμμορίτες τοῦ Βόλου, τὴν ἴδια βαριά ση-
μασία ἔχει.

Τοῦρκοι ἐκεῖ, Τοῦρκοι καὶ δῶ. Γιατὶ Τοῦρ-
κος εἶναι κείνος ποὺ ντροπιάζει τὴν πατρίδα
τοῦ, βυθίζοντάς τηνε στὸ σκοτάδι τοῦ μεσαιωνι-
σμοῦ καὶ παρασταίνοντάς τηνε ὡς πολέμια κά-
θε ἀνθρωπιστικῆς δράσης.

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ δαφνοστεφανωμένος Βασιλιάς
μας πρὶ σκαφτεῖ ἂν πρέπει νὰ ξεκινήσει νὰ τι-
μωρήσει τοὺς Τούρκους γιὰ τίς Θρακικὲς θη-
ριωδίες τους, ἅγια δουλιὰ θὰ κάνει νὰ καθαρί-
σει πρῶτα τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τοὺς Ἑλληνοτούρ-
κους ποὺ σήμερα τὴν πνίγουνε.

Ὁ ἐργάτης Κόσιδας, κατηγορούμενος κι αὐτός, ρωτήθηκε ἀπὸ τὸν ἀνακριτὴ στὸ Βόλο :

— Κατηγορεῖσαι ὡς ἄθεος, μαλλιαρὸς, σοσιαλιστής. Τί ἀπολογεῖσαι ;

— Πῶς εἶμαι ἄθεος, μαλλιαρὸς καὶ σοσιαλιστής ! ἀποκρίθηκε.

— Καὶ τὸ λές, ἔτσι ;

— Ναι, τὸ λέω γιατί αὐτὴ εἶναι ἡ πεποίθησή μου !

Νά, ἓνας ἥρωας ἀληθινὸς ποὺ τᾶξιζε νὰ στεφανωθεῖ γιατί τόσο παληκαρία διαλάλησε τίς γνώμες καὶ πεποιθήσές του.

Κι ὅμως στάλθηκε νὰ δικαστεῖ κι αὐτὸς στ' Ἀνάπλι.

Ἡ παληκαρία στὸν πόλεμο ἀρχίνησε νάναγνωρίζεται στὸν τόπο μαζὲ μὲ σύνταξες καὶ μὲ μετάλλιες.

Ἡ παληκαρία τῆς γνώμης, ποὺ εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ τὴν παληκαρία τοῦ ντουφεκιοῦ, καταδιώκεται.

Νά, γιατί ἀκόμα βρισκόμαστε μακριὰ ἀπὸ τὸν ἀληθινὸ πολιτισμό.

Οἱ ἰδρυτὲς τοῦ σχολειοῦ, ἂν, ἀντὶ νὰ μασάνε τὰ λόγια τους, βγαίνουν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μὲ Κοσιθένια παληκαρία καὶ δηλώνανε :

— Ναι, εἴμαστε δημοτικιστὲς καὶ τὸ σχολεῖό μας τὸ ἰδρύσαμε γι' αὐτόνε τὸ σκοπό.

Ἄν ἔτσι μιλοῦσαν, κανεῖς δὲ θὰ τολμοῦσε νὰν τοὺς καταγγεῖλει.

Θὰν τοὺς ἀντιδρούσανε ἴσως μὲ κάθε μέσο. Μὰ ἴσαμε κεῖ. Παραπάνου ὄχι.

Γιατὶ τὰ φωνάζεις τὴ γνώμη σου, κανεῖς δὲ σὲ ὑποφιάζεται. Ὅταν τὴν κρύβεις, γεννᾷς στὸν ἄλλον τὴν ὑποφία πὼς κάπιο κακὸ σκοπὸ κρύβεις, ἀφοῦ δὲν τολμᾷς νὰ πεις ὅ,τι φρονεῖς.

Μὲ τὴν Πολιτικὴ δὲν προκόβουν οἱ ἀγῶνες τῶν Ἰδεῶν.

Μὲ τὴν παληκαρία προκόβουν καὶ νικοῦν. Κ' ἓνας Κόσιδας στὸ δημοτικιστικὸ ἀγῶνα, κι ἀράδα νὰ μὴν ἔγραφε, θάκαμνε μεγαλύτερο καλὸ ἀπὸ πέντε δέκα ποὺ γράφουνε βιβλία, μὰ τίς μασάνε ὅμως τίς ιδέες τους καὶ γεννᾷνε ἔτσι στὸν ἄλλον τὸ δισταγμό.

Ὁ Χατζηδάκης μὲ τὰ «ναὶ μὲν ἀλλὰ καί...» του, ἐβλάψε περισσότερα τὸ δημοτικιστικὸ ἀγῶνα ἀπὸ τὸ Μιστριώτη ποὺ ξεφώνιζε θαρρετὰ κάθε τόσο τὴν πεποίθησή του κατὰ τοῦ δημοτικισμοῦ.

Ὁ πρῶτος δημιουργεῖ δισταχτικοὺς κι ἀριβίστηδες. Ὁ δεύτερος, ἀθρώπους μὲ γνώμη καὶ μὲ πεποίθηση εἴτε ὑπὲρ εἴτε κατὰ τῆς δημοτικῆς—ὅπωςδὴποτε ἀθρώπους ἴσιους δημιουργεῖ, κι αὐτὸ τιμὴ του εἶναι.

Μᾶς ἔλεγε ὁ Μπιτζάνης, κατηγορούμενος κι αὐτός, φεύγοντας γιὰ τ' Ἀνάπλι :

— Ξέρεις τί μούρχεται νὰ πῶ στὸ δικαστήριον ; Ἔσεις, χριστιανοί μου, βαλθήκατε νὰ μᾶς χειροτονήσετε τζάμπα ἥρωες καὶ μάρτυρες. Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν τιμὴ !

Δὲν μπορούμε νὰ ξέρουμε ποῖα θάναὶ ἡ ἀπόφασή τοῦ δικαστήριου. Ἀθωωτικὴ ἢ καταδικαστικὴ.

Ὅποια ὅμως καὶ νάναὶ θάχει μεγάλη σημασία.

Γιατὶ σήμερον στ' Ἀνάπλι δὲ δικάζονται εἰκοσι τριάντα Ἑλληνες. Δικάζεται ἴδια ἡ Ἑλλάδα. Καὶ ἡ δικαστικὴ ἀπόφασή, πρόκειται νὰ τὴν κηρύξει πολιτισμένη, ἢ βάρβαρη χώρα.

Δικάζεται ἀκόμα καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη. Καὶ ἡ δικαστικὴ ἀπόφασή θὰν τὴ γράφει. Θὰ δοῦμε ἂν πέρασε ἡ ἀντίληψή της τὰ σύνορα τοῦ Μεσαιωνισμοῦ.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

»» ΑΝΑΣΤΑΣΗ ««

Παθητικὰ ἀντηχοῦν στὸ κούφωμα τῶν θόλων τῆς ἐκκλησιᾶς τῶν ταπεινῶν οἱ ψαλμωδίες, καὶ γονατίζουνε οἱ πιστοὶ μπρὸς στῶν εἰδώλων τὴ σιωπὴ, καὶ λησμονοῦν τίς ἁμαρτίες,

Ὅπου βαραίνουν τὴν ψυχὴ τους. Σκιροῦν ὅλων οἱ καρδιὲς καὶ καρτεροῦν μέσα σὲ ὀλονυχτίες τὸ Ψέμα ποὺ πιστεύουν νὰ ξυπνήσει — ἀδόλων ἀνθρώπων μιὰν ἐλπίδα μέσ' στίς δυστυχίες —

Καὶ τέλος ἀνασταίνουν τὸ βουβὸ θεό τους....

— χαρές, λιβάνων σύννεφα, κύματα μύρων —
.... Κ' ἐνῶ περνοῦνε οἱ ἄκακοι στὸ χάρωπό τους

δρόμο, σκυφτός, μουγκός, βαρὺς καὶ κουρασμένος, κνηνητὴς πόθων ἐξέπνητων καὶ στεῖρων, περνᾷ καὶ γὼ ὁ ἀντίχριστος κι ὁ κολασμένος !

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ